

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ
ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРІЇ**

Матеріали
ІХ щорічної Всеукраїнської науково-практичної
конференції

**НАУКОВІ ЧИТАННЯ 2022.
Еколого-регіональні проблеми сучасного
тваринництва та ветеринарної медицини**

17 листопада 2022 р., м. Житомир

Наукові читання 2022. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини : IX щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції 17 листопада 2022 року. Житомир: Поліський національний університет, 2022. 350 с.

Редакційна колегія

Голова

Кот Т. Ф. директор НІІ тваринництва та ветеринарії,
доктор вет. наук, професор

Члени колегії

Ревунець А. С. декан факультету ветеринарної медицини
Гуральська С. В. доктор вет. наук, професор
Галатюк О. Є. доктор вет. наук, професор
Соколюк В. М. доктор вет. наук, професор
Шуляр Альона А., кандидат с.-г. наук, доцент

Рецензенти

Рудик С. К. доктор вет. наук, професор НУБіП України
Тибінка М. А. доктор вет. наук, професор ЛНУВТ та БТ
ім. С. З. Гжицького
Довгій Ю. Ю. доктор вет. наук, професор

Редакторська група

Фещенко Д. В., Заїка С. С., Захарін В. В.,
(кандидати вет. наук, доценти)

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту
тваринництва та ветеринарії
(протокол № 4 від 25 листопада 2022 р.)
Вченої радою Поліського національного університету
(протокол № 5 від 30 листопада 2022 р.)

В збірнику висвітлені результати вітчизняних наукових досліджень з актуальних питань ветеринарної медицини і тваринництва, у вирішенні яких зацікавлені науковці та практикуючі спеціалісти.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

© Поліський національний університет, 2022

<i>Демінський А. В., Бахур Т. І.</i> Оцінка ефективності комбінованих методів прижиттєвої діагностики еймеріозу курей	76
<i>Демус Н. В., Горальський Л. П., Сокульський І. М., Дунаєвська О. Ф., Колеснік Н. Л.</i> Морфо-функціональні аспекти морфології серця телячок залежно від типу автономної регуляції серцевого ритму.....	79
<i>Дробот М. В., Шарандак П. В., Третякова К. М.</i> Вплив препарату кальфмін на виробничі показники телят за профілактики бронхопневмонії	85
<i>Друзь Н. В., Третякова К. М.</i> Щодо біоморфологічного напрямку досліджень локомоторного апарату хребетних	888
<i>Друзь Н. В., Шерстобітов В. В.</i> Анатомія черепа американського короткошерстого кота	91
<i>Дубовий А. А., Тонкоголос К. В.</i> Розвиток гепаторенального синдрому за гепатиту у собак та шляхи корекції	95
<i>Дубовий А. А. (мол.), Дубова О. А., Кот Т. Ф.</i> Аналіз патоморфологічних методик дослідження фібринових згустків	99
<i>Дунаєвська О. Ф., Гончарук С. В., Сокульський І. М.</i> Вторинний імунодефіцит: екологічні чинники роз- витку та гістологічна, гістохімічна характеристика ...	102
<i>Євтух Л. Г., Грищук Г. П., Захарін В. В., Горобець А. О.</i> Вплив кріоконсервації сперми бугаїв-плідників на її якість після розморожування	105

ництва молока надасть можливість чітко визначити ендо- та екзогенні фактори, які викликають зміни фактично центрального органу обміну речовин – печінки, також встановити ступінь патологічних змін під дією даних факторів і подальшому використанні цих даних для профілактики та ефективного лікування хвороб печінки корів зі збереженням, або відновленням здоров'я та продуктивності при виробництві молока.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ КОМБІНОВАНИХ МЕТОДІВ ПРИЖИТТЄВОЇ ДІАГНОСТИКИ ЕЙМЕРІОЗУ КУРЕЙ

Демінський А.В. – магістрант

Бахур Т.І. – к.вет.н., доцент

Білоцерківський національний аграрний
університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Еймеріоз курей є найкритичнішою паразитарною проблемою птахівництва будь-яких масштабів. І невеличкі особисті господарства, і крупні птахофабрики стикаються з необхідністю запобігання інвазії для попередження втрат, що неодмінно призведуть до зниження рентабельності. Тому вчасна прижиттєва діагностика еймеріозу має не лише наукове, але й практичне значення для ефективного ведення птахівництва.

Мета роботи. Оцінити ефективність комбінованих методів прижиттєвої діагностики еймері-

озу курей та її залежність від флотаційного розчину, що використовується.

Результати дослідження. Експериментальне дослідження провели упродовж травня–липня 2022 р. Послід від інвазованої птиці відбирали під час відносного спалаху інвазії на Виробничій дільниці з вирощування птиці №5 (МХП, ТОВ «Вінницька птахофабрика»). Зразки посліду були доставлено та досліджено в лабораторії паразитології кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного аграрного університету.

Дослідження групових проб посліду птиці, інвазованої еймеріями, проводили паралельно за трьома комбінованими методиками, у п'яти повторностях: за Дарлінгом (класичний спосіб), за Дарлінгом у модифікації Котельникова-Хренова та з використанням цукрово-сольового флотаційного розчину. У першому випадку роль флотаційного розчину виконувала комбінація насиченого розчину кухонної солі з гліцерином 1:1 (густина становить 1,205 г/мл); у другому – насичений розчин гранульованої аміачної селітри (1,30–1,32 г/мл); у третьому – насичений розчин цукру та кухонної солі (1,29 г/мл). Передбачалось, що зі зростанням густини флотаційного розчину повинна зростати його ефективність. Однак, на практиці результати виявились кардинально протилежними. Так, інтенсивність інвазії *Eimeria* sp., виявлена в 10-ти змішаних пробах посліду курей, становила від 48,6 до 112,8 ооцист/1 полі зору мікроскопа (збільшення 10×10) при 100 % екстенсивності.

Застосування методу Дарлінга у модифікації Котельникова-Хренова показало 70 % екстенсивності інвазії на аналогічних змішаних пробах курячого посліду. При цьому інтенсивність інвазії складала від 5,2 до 17,4 ооцист/1 полі зору.

За результатами дослідження експериментальних зразків посліду з використанням комбінованого методу з насиченим розчином цукру та кухонної солі, екстенсивність інвазії становила 80 % при інтенсивності від 7,0 до 25,6 ооцист/1 полі зору мікроскопа.

Із точки зору законів фізики, ми можемо пояснити отримані результати можна лише різницею коефіцієнту поверхневого натягу рідин, що виконують роль флотаційного розчину. Коефіцієнти поверхневого натягу рідин передбачають, що гліцерин характеризується показником ($59,4 \times 10^{-3}$ Н/м). Це суттєво менше за аналогічний показник для води ($72,9 \times 10^{-3}$ Н/м). Так, додавання значної кількості гліцерину (1:1) до флотаційного розчину за виконання класичної методики Дарлінга дозволяє суттєво знизити загальний поверхневий натяг. З іншого боку, зі зростанням густини рідини підвищується сила поверхневого натягу, що, на нашу думку, впливає на ефективність застосування інших флотаційних розчинів.

Отже, через незначні розміри ооцист еймерій ($14-31 \times 9-30$ мкм у залежності від виду збудника), вони не потребують значної густини для флотації, а через високий коефіцієнт поверхневого натягу другого та третього застосованих розчинів, пара-

зитарні елементи не мають змоги подолати натяг і зафіксуватися в краплині на паразитологічній петлі. Це й спричинило суттєві відмінності в ефективності комбінованих методів.

Висновки: найвищою ефективністю для прижиттєвої діагностики еймеріозу курей володіє класичний комбінований метод Дарлінга. Методи, що передбачають застосування флотаційних розчинів з вищою густиною (Дарлінга у модифікації Котельникова-Хренова, та із використанням насиченого розчину цукру і кухонної солі), малоефективні через високий показник поверхневого натягу рідини та незначні розміри ооцист *Eimeria* sp.

МОРФО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ МОРФОЛОГІЇ СЕРЦЯ ТЕЛИЧОК ЗАЛЕЖНО ВІД ТИПУ АВТОНОМНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ СЕРЦЕВОГО РИТМУ

Демус Н. В. – к. вет. н., доцент
Львівський нац. університет вет. медицини та біо-
технологій ім С. З. Ґжицького, м. Львів

Горальський А.П. – д. вет. н., професор

Сокульський І.М. – к. вет. н., доцент

Дунаєвська О.Ф. – д. б. н., доцент,

Колеснік Н.А. – к. вет. н., доцент

Поліський національний університет, м. Житомир

Актуальність проблеми. Оцінку морфофункціонального стану організму людей та тварин неможливо дати без визначення якостей регулюван-